

Dosarul nr. 3ra-561/2022

2-19169391-01-3ra-17052022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Gr. Cazacu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, Gr. Dașchevici, Gh. Mîra)

ÎNCHEIERE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Serghei Gheorghioglo, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Gheorghioglo împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Apărării al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea recalculării pensiei, achitarea pensiei restante și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Serghei Gheorghioglo și a fost menținută hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 24 octombrie 2019 Serghei Gheorghioglo, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Apărării al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea recalculării pensiei, achitarea pensiei restante și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a efectuat serviciul militar în Forțele Armate ale Republicii Moldova, mai mult de 26 ani.

A susținut că în anul 2013 a ieșit la pensie, fiind pensionat conform art. 2 alin. (2) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, care stipuleze că, persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art. 13 lit. a) din

prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite, cu mărimea pensiei de 1602,07 lei, cu indexarea pensiei anual la 1 aprilie.

A menționat că, potrivit art. 61 alin. (2) din Legea nr. 1544 din 23.06.1993, pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculat după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

Astfel, a susținut că în conformitate cu Ordinului Ministrului Apărării al Republicii Moldova nr. 0136 din 12.09.2018, reclamantul a fost eliberat la atingerea vârstei - limita de aflare în serviciul militar, iar la data de 17.10.2018 a depus cerere de recalculare a pensiei în conformitate cu prevederile art. 61 a Legii nr. 1544 din 23.06.1993 privind asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

A considerat că, pensia reclamantului urma a fi recalculată în felul următor: gradul militar de 450 de lei, salariul funcției de 1540 de lei, supliment (sporul procentual) pentru vechime în muncă 40% de 796 de lei, în total 2786 de lei. Media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente, primite în ultimul an conform certificatului bănesc constituie suma de: 60800,84 lei/12 luni = 5066,73 de lei.

Prim urmare, a afirmat că mărimea pensiei urma a fi calculată în felul următor: 2786,00 lei + 5066,73 lei = 7852,73 lei x 61% (vechimea în serviciul militar) + 5% (pentru eliberarea la atingerea vârstei-limite) = 4789,90 lei + 239,50 lei = 5029,40 lei, însă Casa Națională de Asigurării Sociale i-a calculat greșit mărimea pensiei care i se cuvine.

A menționat că, nefiind de acord cu cuantumul pensiei și recalcularea ei, reclamantul s-a adresat către Casa Națională de Asigurării Sociale cu o cerere prealabilă, dar la data de 10 octombrie 2019 a primit refuz.

A solicitat Serghei Gheorghiolu, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin recunoașterea refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G2I29/19 din 10.10.2019 ca neîntemeiat, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a recalcula și a stabili reclamantului pensia militară în mărime de 5029,40 de lei conform stagiului, începând cu 12 septembrie 2018, cu calcularea datoriilor create, încasarea cheltuielilor de judecată din contul pârâtului.

Prin hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost respinsă acțiunea depusă de Serghei Gheorghiolu ca fiind neîntemeiată.

La 04 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Serghei Gheorghiolu, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin a depus motivarea apelului (f.d.167-172, 173).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul depus de Serghei Gheorghiolu, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin împotriva hotărârii din 27 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Serghei Gheorghiolu împotriva hotărârii din 27 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 47 din Constituția RM, art. 22 alin. (1) lit. b) și alin. (2), 23 alin. (2) lit. a) și c), 25 alin. (5) lit. b) și alin. (7), 26 din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei nr. 1245-XV din 18 iulie 2002, art. 7 alin. (3), 19 alin. (3), 35 alin. (3) lit. b)-d) și h) din Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22 iulie 2005, art. 1 alin. (1), 2 alin. (1) și (2), 7, 48, 13 lit. a), 14 lit. a), 48, 61 alin. (1) și (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 și a conchis că apelantul nu întrunește niciunul din aceste temeuri/condiții.

Or, art.61 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nu prevede faptul, că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au dreptul la recalcularea pensiei în cazul în care au fost reîncadrați în funcție și au mai obținut o oarecare vechime în muncă.

Eliberarea apelantului din serviciu, cu ulterioara reangajare în funcție și achitarea salariului, nu se încadrează nici în prevederile art.61 alin.(2) din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, or dreptul la pensie apare o singură dată.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a considerat întemeiate argumentele părții intimat Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum că situația apelantului nu este incidentală art. 61 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, deoarece această Lege nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după rangajare.

La fel, a stabilit instanța de apel că situația lui Serghei Gheorghioglo nu cade nici sub incidența art. 13, 14 invocate în acțiune ca temei de recalculare a pensiei pentru vechimea în muncă, deoarece Legea nominalizată nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după restabilirea la serviciu în serviciul militar, or, din sensul Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 nu se deduce în niciun fel că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, au dreptul la stabilirea repetată a mărimii pensiei pentru vechime în muncă, în cazul în care au fost reangajați și au mai obținut o oarecare vechime în muncă, în caz contrar, ar reieși că subiecții menționați ar avea, teoretic, dreptul la nenumărate stabiliri sau repetate majorări ale pensiei.

În așa mod, Serghei Gheorghioglo putea pretinde la stabilirea unei noi mărimi a pensiei, doar în cazul în care dispunea de dreptul la diferite pensii, însă, în speța dedusă judecății, astfel de circumstanțe nu s-au constatat, Serghei Gheorghioglo a pretins din nou la aceeași categorie de pensie, de care beneficiază din anul 2013.

La fel, această concluzie derivă și din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensie, care de asemenea nu admite stabilirea din nou a aceleiași categorii de pensie.

Respectiv, Curtea de Apel Chișinău a conchis că prima instanță just stabilit că, decizia de refuz a Casei Teritoriale de Asigurării Sociale Comrat disputată în prezentul litigiu este legală și temeiuri de a fi anulată nu există, ceea ce impune de a constata că cerințele apelantului expuse în acest sens sunt neîntemeiate, Serghei Gheorghioglo nu se încadrează în categoria persoanelor ce ar putea să beneficieze de recalcularea pensiei pentru vechimea în serviciu conform Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, având în vedere faptul că acestuia anterior i-a fost stabilită pensie pentru vechimea în muncă și este deja beneficiar de pensie pentru vechime în muncă stabilită conform Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Serghei Gheorghioglo poate beneficia, ulterior, conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 (în redacția Legii nr. 282 din 16 decembrie 2016, Monitorul Oficial 472-477/27 decembrie 2016, în vigoare din 1 ianuarie 2017) în coroborare cu Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensie, la momentul depunerii cererii, de stabilirea pensiei pentru limita de vârstă în condiții generale unde în stagiul de cotizare vor fi incluse toate perioadele contributive.

La 28 aprilie 2022 Serghei Gheorghioglo, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 25 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului Serghei Gheorghioglo, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza dedusă judecării în mod superficial, iar soluția a fost dată fără elucidarea pe deplin a circumstanțelor cauzei și aprecierea cuvenită a argumentelor invocate de părți.

A susținut că actele cauzei denotă faptul că refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-2129/19 din 10 octombrie 2019 este neîntemeiat.

Or, Casa Națională de Asigurări Sociale, este organul de stat investit cu competența de calculare și achitare a pensiilor militarilor la stabilirea cuantumului pensiei lui Serghei Gheorghioglo. La caz, intimatul nu a dat o apreciere corespunzătoare tuturor circumstanțelor de fapt și de drept, aplicând eronat dispozițiile legale în acest sens.

Prin urmare, intimatul este obligat să recalculeze pensia recurentului cu stabilirea pensiei lunare în cuantum de 5 112,12 lei, precum și calcularea restanței create. Or, respingerea acestei cerințe va duce la încălcarea indubitabilă a dreptului de proprietate al reclamantului asupra părții de pensie neprimată, din vina organului care a stabilit pensia.

A mai susținut că decizia instanței de apel este nemotivată, deoarece nu a examinat toate motivele apelului și nu s-a expus asupra lor.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă

legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.41 din 24 februarie 2022 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 24 februarie - 24 aprilie 2022.

La data de 02 martie 2022 a fost emisă Dispoziția nr. 5 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în conformitate cu art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132-137, art. 696), art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 privind declararea stării de urgență (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 52-2, art. 63-1), pct. 6, 7, 8 și 9 din Regulamentul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1340/2001.

Luând în considerare faptul că prin prisma pct. 5.2.1 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.5 din data de 02 martie 2022, termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului motivat pentru Serghei Gheorghiglo, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, după întrerupere a început a curge la data de 04 aprilie 2022, termenul limită fiind data de 04 mai 2022, zi de miercuri.

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul depus de Serghei Gheorghiglo, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin la data de 28 aprilie 2022, este în termen.

La 17 mai 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale și a Ministerului Apărării copia recursului motivat depus de Gheorghiglo, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

La 26 mai 2022 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului depus de Serghei Gheorghiglo ca fiind inadmisibil.

La 15 iunie 2022 Ministerul Apărării a depus referință, prin care a solicitat admiterea recursului declarat de Serghei Gheorghiglo, casarea hotărârilor judecătorești contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Serghei Gheorghiglo, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să

însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Serghei Gheorghioglo, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Serghei Gheorghioglo, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru